

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catechismvs, Dat is, De Christelijcke leeringhe/ in
maniere van t'samen-sprekinghe tusschen den Meester
ende den Discipel**

Coster, Franciscus

T'Antvverpen, 1607

Wat-men naer d'nutten/ met een ghebedt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39385

gheuen / van suchten / van veur mijn bozste te
laen / van te bidden met den monde : om den
Priester hier deur niet te beletten.

M. Wat peyst ghy dan ?

D. O Heere, ick en ben niet weerdigh, dat ghy onder
mijn dack comt ; maer spreckt alleen een woordt , ende
mijn siele sal ghesondt worden.

M. Wat doet ghy nae d'ontfanghenisse van dit
H. Sacrament ?

D. Ten eersten / ick wachte my van mijn hoofdt
oft lichaem neder te booghen / ende van mijn han-
den / oft snut-doeck veur mijnen mondt te hou-
den: want dat zijn onbehoorzijcke nieuwtijden.
Ten tweeden / ick laet het op mijn tonge ruste / tot
dattet wat vochtigh gheworden zij / daer nae soo
swilghe ick't in / soo eerlijckē als ick can. Ten der-
den / ick neme den wijn / die-men d'ablutie noemt.

M. Is desen dranck het bloede Christi, ghe-
lijck inden kelck, die de Priester in de Misse
nutt ?

D. Gheen-sins : maer t'is alleenlijck wijn / oft
anderen dranck / daer gheen heylighydt in en is:
welck-men ghebuyrcht om de reliquien des li-
chaems Christi / die som-tijds in den mondt blij-
uen / af te spoelen / ende met dien dranck eerlijcken
in te nemen.

M. Wat doet ghy hier naer ?

D. Ick staē op / eere bewysende veur den outaer / en
gae manierlijcken in een ander plaetse: dit hier-en-
tusschen ouer-peplende : O soete Heere Iesu, van
waer comt my dit, dat ghy tot my ghecomen zijt ! die
v soo dick-wils vergramt hebbe deur mijn sonden, en-
de die soo qualijck bereedt ben. O alder-liefste bruy-
degom mijner sielen, ick heete v hertelijcken wille-com,
ende

ende ick dancke v, dat ghy v gheweerdicht hebt my te comen besoecken. In teecken van danckbaerheydt, offere ick v mijn siele, mijn lichaem, ende al wat my aen-gaet: doet daer mede wat v belieft. Ick maecke een vast propost, my voort-aen te wachten van alle sonden; ende v beter te dienen, dan ick tot noch toe ghedaen hebbe, ende uwen Goddelijcken Wille volcomelijck te vol-brenghen. Heere gheeft my dien altijd te kennen, ende gratie dien te vol-doen: ende blijft met my t'allen tyden, op dat ick in uwe gratie magh steruen, ende met v inder eeuwigheydt leuen.

M. Wat doet ghy noch?

D. Ick blijue ten minsten een quartier ures inde kercke / my daer-en-tusschen wachtende van te spouwen: ende ick lese eenighe ghebedekens / hem noch danckende veur de groote wel-daedt die hy my ghedaen heeft / comende tot my. Ick offere hem alle mijn woorden / wercken / ende ghedachten / ende al wat my aen-gaet. Ick gheue hem mijnen noodt / ende den noodt mijner vrienden te kennen: ende ick begheere / dat hy ons wil gheuen / wat ons / om hem te behaghen / noodt-saetkelijck oft bequaem is.

M. Wat doedt ghy voortds dien dagh?

D. Ick beware neerstelijck mijn vyf sinnen van alle ijdelheydt: ende ick wachte my neerstelijck van alle sonden: ende ick oeffene my in deughdelijcke wercken / die ick wete dat Gode aen-ghe-naem zijn: ghelijck / aelmoessen gheuen / de siecken besoecken / ende oock in't ghebedt dick-wils mijn herte tot hem op-heffen.

M. En magh-men op dien dagh gheen ander werck doen, dan hem met Gode becommeren?

D. Jaet / want Godt en wilt v noodt-saerkelijck

werck niet beletten/ maer alleen de sonden. Dus moghen de lieden/ die dickwils dit H. Sacrament ontfanghen/ dien dagh heur ghewoonelijcke dinghen doen/ daer gheen sonde in ghelegghen en is.

Van t' Sacrament der Penitentie oft Biechte.

M. VVat is het Sacrament der Biechten?

D. Het is een H. Sacrament/ waer deur de mensche sijn sonden van den Priester / deur de woorden der absolutie vergheuen worden/ na dat hy se oprechtelijck ghebiecht heeft.

M. VVie moet noodt-sakelijck te biechten gaen?

D. Alle menschen/ die naer het Doopsel in doodsonde ghevallen zijn.

M. Hoe noodt-saeckelijck ist hen-lieden?

D. Dat hen anders onmoghelijck is/ vergiffenisse hunner sonden te vercrijghen / oft saligh te worden : in-dien sy daer toe middel hebben.

M. VVaer-om seght ghy, In-dien sy daer toe middel hebben?

D. Want waren sy pewers/ daer sy gheenen middel en hadden hun sonden te biechten / soude een op-recht ende vol-maecht berouw ghenoech zijn/ met begheerte hun biechte te spreken.

M. Souden sy hier deur vergiffenisse crijghen?

D. Jaesy : hoe wel sy noch verbonden souden bliuen nae-maels die te biechten / in-dien sy daer toe middel vonden.

M. VVanneer is de mensche schuldigh te biechten te gaen?

D. Ten minsten alle iaer eens / naer t' ghebodt
der